

Título: *Colegio Apóstol Santiago.- Historia de una larga peregrinación*
Autor: Evaristo Rivera Vázquez S.J.
Impresión: Artes Gráficas Galicia, Vigo, 1993
Núm. páxinas: 505
Tamaño: 24 x 17,4 cms.

O autor deste libro, ex-Rector e educador do Colexio Apóstol Santiago de Vigo e membro da Real Academia da Historia, remitiunos moi amablemente un exemplar da citada publicación á Redacción desta Revista. A obra ven ser unha continuación da súa tese de doutoramento, publicada no ano 1989 co título de *Galicia y los jesuitas. Sus Colegios y enseñanzas en los siglos XVI al XVIII*.

Coincidimos con Evaristo Rivera en concederlle grande interese ás obras centradas na Historia da Educación, bastante escasas no contexto do ensino galego. A que nos ocupa, exhaustiva e precisa nos datos e amena na exposición, consta de 15 capítulos dedicados, cadanseu, a unha etapa concreta da historia deste Colexio privado, de educación básica e bacharelato, que abriu as súas portas por primeira vez o día 16 de outubro do ano 1872, no reconvertido Pazo de Anceis, concello de Cambre, preto de A Coruña.

No ano 1875 inaugúranse as novas dependencias deste Centro docente no lugar de Camposancos, pertencente ó concello de A Guarda, ó pe do monte Santa Tegra, onde o río Miño entrega as súas augas ó Océano Atlántico. Esta finca, de varias hectáreas, atópase bastante abandonada na actualidade, servindo, nalgúns casos, como centro de vacacións ou convivencias.

Gracias á permanente inquietude do P. Gómez, o Colexio de A Guarda chegou a ser, a finais do pasado século, Centro de estudos universitarios e Seminario clerical para pobres e humildes, tendo acollido a colexiais tan ilustres coma o astrónomo Ramón Aller, o político e intelectual Antón Losada Diéguez ou ben o botánico P. Baltasar Merino.

En outubro do ano 1916 volve a trasladarse o Colexio, nesta ocasión xa á Cidade olívica. Permanecerá provisoriamente 12 anos na finca da Molinera, situada na rúa García Barbón. No 1928

inaugúranse as instalacións de Bellavista, no barrio de Teis, onde se atopa na actualidade. O centro volverá a denominarse novamente Apóstol Santiago.

Un coñecido Decreto da II República dissolveu a Compañía de Xesús tendo que abandonar España os xesuítas, no ano 1932. O Colexio de Bellavista desaparece como tal, trasladándose a Portugal (Hotel Entre-os-ríos, cerca de O porto). Por outra banda, unha prolongación do mesmo continúa funcionando, dun xeito camuflado, co nome de Colexio Labor, o cal pervive na actualidade.

Ó longo dos anos da Guerra Civil, o Centro Apóstol Santiago uniuse ó de Curía (Valladolid), trasladándose logo a Mondariz-Balneario (Pontevedra) e a Guitiriz (Lugo). Ó remata-lo conflito, segue a estar, dun xeito provisional, entre Mondariz, A Guarda e Vigo, ata que, nos anos corenta, se afinca no definitivo lugar de Bellavista, despois de levarse a cabo as obras de reparación destas dependencias que, logo da expulsión dos xesuítas, estiveron dedicadas a instituto e hospital.

Como podemos concluír deste breve resumo, moitos foron os avatares que atravesou esta Institución docente que hoxe se atopa en plena fase de adaptación á LOXSE. Como di o autor da obra que reseñamos, "o Colexio debe emprender con esperanza a recta final que o levará cara o ano 2000. Atópase na madurez do seu desenvolvemento, cunha experiencia variadísima, unha longa e admirable historia, unha apertura indiscriminada cara a Sociedade. Posúe unha identidade indeleble -afianzada a través dos anos-, que non pode perder nin mixtificar."

Ademais de instruílos, o Colexio tratou de educar ós seus alumnos nunha serie de valores humanos e transcendentos, tan esquecidos hoxe en día. O ideario do Apóstol Santiago, xunto cos grandes coñecementos e experiencia pedagóxica dos xesuítas, debe dar lugar a un Proxecto Educativo de Centro plenamente vixente para os nosos tempos e necesario para un amplo sector desta sociedade.

Celso Currás Fernández